

OKRESNÁ PROKURATÚRA POPRAD
Štefánikova 100, 058 01 Poprad

Číslo: 1 Pv 448/17/7706-16
EEČ: 2-57-558-2017

Poprad 14.12.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Poprad

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako otec mal. XXXXX, hoci mu vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu v Poprade pod sp. zn. XXXXX zo dňa 19.5.2009, právoplatným dňa 18.6.2009 bol zaviazaný prispievať na mal. dcéru Alexandru zvýšeným výživným v sume 60,- € mesačne od 1.6.2009, ktoré je povinný platiť do rúk matke dieťaťa XXXXX vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, si túto svoju vyživovaciu povinnosť úmyselne v Poprade ani inde pravidelne a riadne neplní v období od 1.1.2017 doposiaľ, pričom nebol a nie je v uvedenom období evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá dávky v hmotnej núdzi ani príspevky k dávke, od roku 2014 vykonáva živnosť, pričom dňa 21.08.2017 uhradil matke dieťaťa na výživnom sumu 150,- Eur, dňa 28.09.2017 sumu vo výške 150,-Eur, dňa 30.10.2017 sumu 110,- Eur a dňa 04.12.2017 sumu vo výške 80,-Eur, čím mu vznikol dlh na výživnom za uvedené obdobie vo výške 170,- € k rukám matky dieťaťa XXXXX, nar. XXXXX, toho času

bytom XXXXX, Podjavorinskej 3388/6, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu v Poprade, sp. zn. XXXXX zo dňa 23.11.2016, právoplatným dňa 10.12.2016 odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1 Tr. zákona,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície OR PZ v Poprade pod sp. zn. ČVS:XXXXX zo dňa 24.08.2017 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a zároveň tým istým uznesením podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnom uznesení.

V priebehu prípravného konania bola vypočutá ako poškodená XXXXX, ktorá vypovedala, že býva spolu so svojimi dvoma deťmi, dcérou XXXXX a synom Tomášom, na ktorého už vyživovacia povinnosť skončila. Obidve deti pochádzajú z manželstva s obv. XXXXX, ktoré bolo rozvedené, pričom rozsudkom Okresného súdu XXXXX pod sp. zn. XXXXX bol XXXXX zaviazaný prispievať na výživu svojej dcéry sumou 60,- Eur mesačne počnúc dňom 01.06.2009, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 15- ho dňa v mesiaci vopred. Obvinený XXXXX si svoju vyživovaciu povinnosť opätovne pravidelne neplní od 01.01.2017, pričom si ju neplnil aj v minulosti, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Uviedla, že za sledované obdobie jej zaplatil na výživnom dňa 21.08.2017 sumu 150,- Eur, ktorú zaslal poštou, čo potvrdila predložením poštovej poukázky. Zároveň predložila aj potvrdenia o platbách výživného zo dňa 28.09.2017 v sume 150,-Eur, zo dňa 30.10.2017 v sume 110,- Eur a zo dňa 04.12.2017 vo výške 80,-Eur, pričom tieto sú súčasťou vyšetrovacieho spisu. Poškodená ďalej uviedla, že mal. XXXXX núdzou netrpí, žiada ale aby jej obvinený uhradil dlžné výživné, ktoré toho času predstavuje sumu vo výške 170,-Eur.

Spáchanie stíhaného skutku obvineným je preukázané výsluchom poškodenej ako aj listinnými dôkazmi, a to najmä rozsudkami Okresného súdu XXXXX, trestným rozkazom Okresného súdu XXXXX, potvrdením o návšteve školy, rodným listom mal. XXXXX, správami z Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, výpisom zo Živnostenského registra SR, správami zo Sociálnej poisťovne XXXXX, ako aj ďalšími zabezpečenými dôkazmi.

Vzhľadom na zistené skutočnosti v priebehu prípravného konania, vyplývajúce najmä z výsluchu obvineného, vyvstala potreba vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX. Na základe žiadosti vyšetrovateľa PZ vydal Okresný súd v Poprade dňa 25.09.2017 príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného XXXXX pod sp. zn. XXXXX. Následne bola uznesením vyšetrovateľa PZ pod ČVS:XXXXX zo dňa 18.10..2017 pribratá do konania znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, XXXXX za účelom vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX .

Zo záverov znaleckého posudku XXXXX zo dňa 21.11.2017 vypracovaného znalkyňou XXXXX (rod. XXXXX) vyplýva, že u obvineného sa vyskytlo závažné

duševné ochorenie, jedná sa o psychózu – Paranoidná schizofrénia, Dg. F20.0 podľa MKCH – 10. revízie. Vo všeobecnosti príčinou psychotického ochorenia – schizofrénie býva súhrn viacerých vnútorných faktorov, napr. konštitučných, dedičných a neurobiochemických zmien ako aj vonkajších príčin v podobe rôznych psychogénnych či toxických podnetov, ktoré môžu fungovať ako spúšťače pri určitej predispozícii osobnosti. V klinickom obraze ochorenia je v popredí závažná zmena podstatných zložiek osobnosti, poruchy emotivity (u obv. až patické nálady, ústiace do heteroagresivity voči jeho sestre či matke, s následnou neodkladnou hospitalizáciou na PO NsP Levoča, ako bolo tomu v r. 2015), poruchy vnímania (anamn. popisované cenestopatické halucinácie – „vkladajú mu šupiny pod rebrový oblúk“), jeho myslenie dlhodobo ovládajú paranoidné a magické bludné obsahy („do sestry vošiel diabol .. teraz sa čipujú ľudia – jeho dcére boli vsúvané myšlienkové pochody ..“), ďalej sú prítomné poruchy správania (heteroagresivita voči najbližším príbuzným, opakovaná trestná činnosť – neplatenie výživného) ako aj poruchy schopnosti sociability (nezamestnanosť, nestále bývanie, rozvod, nezáujem o vlastné deti a pod.). Chorý chybné interpretuje realitu. Nie je schopný adekvátne spracovávať vonkajšie podnety a podmienky. Je anozognostický – nekritický voči svojmu stavu, po prepustení z psychiatrického odd. sa na ambulantné psychiatrické kontroly dostavil len 2x, odporúčané predpísané lieky ako ani depotné vnútro svalové preparáty neužíval („cíti sa byť zdravý“), nemá pocit chorobnosti, neuvedomuje si závažnosť svojho stavu a necíti potrebu trvalej a pravidelnej psychiatrickej liečby. Príznaky tohto ochorenia bývajú menlivé čo do intenzity a kvality, pričom priebeh psychotického ochorenia sa zhoršuje pri nedodržiavaní postupov adekvátnej psychiatrickej liečby a tú obv. absolútne nedodržiava, nakoľko sa ani na ambulantné kontroly nedostavuje a predpísané lieky neužíva, ako ani odporúčané injekcie (depotné preparáty). Chorý má narušené ovládacie a rozpoznávacie schopnosti a to v miere podstatnej a závažnej, má ich vymiznuté. Osobnosť obv. je psychoticky dezintegrovaná a závažne zmenená. Duševná porucha – paranoidná schizofrénia, je trvalého charakteru, bola prítomná u obv. už v dobe pred vyšetrovanou udalosťou, existovala aj počas nej a existuje aj v súčasnej dobe, ovplyvňuje správanie a konanie obv. v mieste bydliska ako aj v spoločnosti, obv. má neprimerané konanie, odklonené od reality, pričom pri tomto ochorení jeho konanie môže vyústiť až do nevyspytateľného a môže ohrozovať ako chorého, tak aj okolie. Ovládacie a rozpoznávacie schopnosti obv. v čase posudzovaného trestného činu (t. j. od 01.01.2017 až doposiaľ) boli zmenené a to v miere podstatnej a závažnej, boli vymiznuté, svojho konania sa dopustil pod vplyvom vyššie uvedeného závažného duševného ochorenia a nie pod vplyvom alkoholu či liekov. Motív a podnet ku skutku bol u obv. chorobne zmenený, vyplýval z chronifikovaných (dlhotrvajúcich) bludných, nereálnych obsahov jeho myslenia. Vzhľadom na psychózu zmenené funkcie myslenia nebol obv. schopný kriticky posúdiť protiprávnosť svojho konania.

Ovládacie a rozpoznávacie schopnosti obv. v čase posudzovaného trestného činu boli zmenené a to v miere podstatnej a závažnej, boli vymiznuté. Znalec u obv. aktuálne nezistil závislosť od alkoholu, resp. od iných omamných látok alebo od návykových liekov. Obvinený sa trestného konania dopustil už opakovane v minulosti. Koncom roka 2015 bol hospitalizovaný na psychiatrickom odd. NsP Levoča, s diagnózou Neorganická psychotická porucha s obrazom schizofrénie. Po ukončení hospitalizácie sa na odporúčané ambulantné kontroly nedostavoval, predpísané lieky neužíval a na vnútro svalové depotné antipsychotické preparáty nechodil. Vzhľadom na charakter a vývoj dlhoročného psychotického ochorenia, ktoré vzniklo u obv. už v minulosti, ako aj anozognóziu (obvinenému chýba pocit

chorobnosti), je reálny predpoklad a dá sa očakávať zhoršenie jeho ochorenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti znalec odporúča nariadiť mu ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, kde bude mať zabezpečený pravidelný psychiatrický dohľad, vrátane pravidelného užívania liekov a antipsychotických depotných vnútro svalových preparátov. Zároveň pri tomto závažnom a trvalom duševnom ochorení je indikované začať konanie o úprave spôsobilosti na právne úkony u obv., s následným potrebným dohľadom nad jeho osobou (užívanie liekov, dostavovanie sa na psychiatrické kontroly) formou inej, dospelšej zdravej osoby. Ak tento dohľad nebude mať zabezpečený, je žiaduce ho inštitucionalizovať v zariadení typu DSS (Domov sociálnych služieb). Pri psychóze, ktorou obv. trpí a ktorá ovplyvňuje v konečnom dôsledku jeho správanie a konanie, môže byť pobyt obv. na slobode z psychiatrického hľadiska pre neho, ako aj pre spoločnosť nebezpečný. Obvinený je schopný vnímať a chápať zmysel trestného konania len v intenciách svojej duševnej poruchy a teda chorobne, pričom v jeho myslení prevažuje bludné ponímanie reality a nemá zmysel ho predvolávať na súdne či iné úradné pojednávania. Prognóza jeho prevýchovy je dubiózna, skôr nepriaznivá, najmä pre jeho nespoluprácu v ambulantnej liečbe.

Dňa 08.12.2017 bola k záverom znaleckého posudku vypočutá znalkyňa XXXXX (rod. XXXXX), ktorá vo výsluchu uviedla, že na záveroch znaleckého posudku v plnom rozsahu trvá. Na upresnenie záverov znaleckého posudku uviedla, že ovládacie a rozpoznávacie schopnosti obv. v čase posudzovaného trestného činu (t. j. od 01.01.2017 doposiaľ) boli vymiznuté, a to v plnej miere. Nedostatok schopnosti rozpoznávacej ako aj ovládacej u obv. nastal v dôsledku duševného ochorenia – paranoidnej schizofrénie. Svojho konania sa dopustil pod vplyvom uvedeného závažného duševného ochorenia. Vzhľadom na psychózou zmenené funkcie myslenia nebol obvinený schopný kriticky posúdiť protiprávnosť svojho konania. Ďalej uviedla, že v znaleckom posudku konštatuje, že duševná porucha zistená u obv. – paranoidná schizofrénia, ovplyvňuje správanie a konanie obvineného v mieste bydliska ako aj v spoločnosti, obv. má neprimerané konanie, odklonené od reality, pričom pri tomto ochorení jeho konanie môže vyústiť až do nevyspytateľného a môže ohrozovať tak chorého, ako aj jeho okolie. Pri psychóze, ktorou obv. trpí a ktorá ovplyvňuje v konečnom dôsledku jeho správanie a konanie, môže byť pobyt obvineného na slobode z psychiatrického hľadiska pre neho ako aj pre spoločnosť nebezpečný. Pokiaľ by mala bližšie a konkrétnejšie popísať, ako, akým spôsobom je pobyt obvineného nebezpečný jednak pre neho, ako aj pre spoločnosť, uviedla, že obv. môže byť nebezpečný pre seba ako aj pre okolie, a to pod vplyvom porúch vnímania (halucinácie) alebo pod vplyvom porúch myslenia (bludy, paranoja). Pod vplyvom týchto porúch môže ublížiť, nielen slovne ale aj fyzicky, ako sebe, tak aj okoliu, pretože jeho konanie je odklonené od reality a je ovládané zisteným duševným ochorením. Môže ohroziť seba aj svoje okolie. Pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzala z vlastného psychiatrického súdno-znaleckého vyšetrenia realizovaného dňa 13.11.2017, z dostupnej zdravotnej dokumentácie menovaného, ktorú obv. doniesol so sebou na vyšetrenie a v ktorej však boli len ojedinelé výpisy a domnieva sa, pravdepodobne nebola kompletná, nakoľko tam chýbala prepúšťacia správa z psychiatrického oddelenia v Levoči. Túto prepúšťaciu správu si následne na druhý deň po vykonanom psychiatrickom vyšetrení obv. vyžiadala priamo z psychiatrického oddelenia Levoča, kde bol obvinený hospitalizovaný od 14.11.2015 do 14.12.2015. Rozborom zistených a poskytnutých údajov a samotným psychiatrickým vyšetrením obv. dospela

k záveru, ktorý uviedla v znaleckom posudku a doplnila v tejto výpovedi. Na tomto v plnom rozsahu trvá. Vzhľadom na charakter a vývoj dlhoročného psychotického ochorenia, ktoré vzniklo u obv. už v minulosti ako aj anizognózu (obvinenému chýba pocit chorobnosti), je reálny predpoklad a dá sa očakávať zhoršenie jeho ochorenia. Vzhľadom k uvedenému odporúča nariadiť obv. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, kde bude mať zabezpečený pravidelný psychiatrický dohľad, vrátane pravidelného užívania liekov a antipsychotických depotných vnútro svalových preparátov.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Zákonnými znakmi každej skutkovej podstaty trestného činu (bez ohľadu na to, či ide o prečin alebo zločin) sú štyri znaky, určujúce subjekt, subjektívnu stránku, objekt a objektívnu stránku a ak sa má teda v konkrétnom prípade konať o trestnom čine, musia teda byť súčasne naplnené všetky tieto v zákone uvedené znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Hovoríme o formálnej stránke trestného činu.

Subjektom – páchatelom trestného činu je osoba, ktorá svojím konaním napĺňa všetky znaky trestného činu a podľa platného Trestného zákona môže byť páchatelom len fyzická osoba (§ 19 ods. 2 Trestného zákona), ktorá v čase spáchania činu dovŕšila štrnásť rok veku (§ 22 ods. 1 Trestného zákona), s výnimkou uvedenou v § 22 ods. 2 Trestného zákona a je pričítaná.

Trestný zákon nedefinuje pričítanosť, ale vymedzuje pojem nepričetnosti, čo v zmysle § 23 Trestného zákona vylučuje trestnú zodpovednosť osoby, pokiaľ Trestný zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy, ich vyhodnotením tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, bolo dostatočne preukázané, že obvinený XXXXX si zavinené od 01.01.2017 doposiaľ pravidelne a včas neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére XXXXX, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu v Poprade, sp. zn. XXXXX zo dňa 23.11.2016, právoplatným dňa 10.12.2016 odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1 Tr. zákona. Týmto jeho konaním došlo k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona, pretože najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplní zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený.

Avšak aj s prihliadnutím na vyššie uvedené závery znaleckého posudku o duševnom stave obvineného XXXXX a ďalšie vykonané dôkazy, je potrebné

konštatovať, že obvinený nebol v čase činu trestne zodpovedný pre nepríčetnosť, nakoľko podľa vyjadrenia znalca v čase spáchania skutku nemohol obvinený rozpoznať protiprávnosť svojho konania a to vzhľadom na psychózou zmenené funkcie myslenia a súčasne nemohol svoje konanie ovládať, nakoľko sa konania dopustil pod vplyvom závažného duševného ochorenia - paranoidnej schizofrénie, preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a trestné stíhanie obvineného zastaviť podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku.

Tiež je potrebné uviesť, že nepríčetnosť ako okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť je chápaná ako stav, v ktorom páchatel pre duševnú poruchu prítomnú v čase spáchania skutku, nemôže buď rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo nemôže svoje konanie ovládať, pričom stačí, ak chýba len jedna z týchto schopností. Ako vyplýva z vyššie uvedeného obvinený XXXXX v dobe spáchania skutku nevedel pre duševnú poruchu ovládať svoje konanie a ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania, nakoľko u neho bola v čase skutku tak ovládacia ako aj rozpoznávacía schopnosť úplne vymiznutá a preto nemôže byť trestne zodpovedný za svoje konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Martina Vladiková
prokurátorka